

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 243
van **GRIET COPPÉ**
datum: 28 februari 2019

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Gezinszorg - Uitbreiding 2014-2019

Het stimuleren van mensen om zo lang mogelijk thuis te blijven wonen, ook als ze zorgbehoevend zijn, vormt een rode draad in het Vlaamse welzijns- en zorgbeleid. In de beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2014-2019 lezen we:

“Voor gezinszorg en poetshulp zal in de loop van de regeerperiode een groei gerealiseerd worden in functie van de vergrijzing en de vermaatschappelijking van de zorg. Aanvullende thuiszorg wordt in de toekomst voorbehouden voor wie zwaar zorgbehoevend is of voor situaties waarin het in combinatie met gezinszorg wordt ingezet. We zorgen ook voor afstemming met de het systeem van de dienstencheque. Aanvullende thuiszorg en dienstencheques zijn complementair maar toch duidelijk van elkaar gescheiden. Conform het Vlaams Regeerakkoord zien we de dienstencheque in eerste instantie als een instrument om de combinatie gezin-arbeid mogelijk te maken.

De diensten voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg moeten de hulpvragen van zorgbehoevendenden flexibel kunnen beantwoorden, ook 's avonds, 's nachts en in het weekend. We nemen maatregelen die meer continuïteit en flexibiliteit mogelijk maken. Daarnaast zal het aanbod van gezinszorg aan specifieke doelgroepen zoveel mogelijk gefaciliteerd worden.”

1. Kan de minister een overzicht bezorgen van het gerealiseerde urencontingent voor gezins- en aanvullende thuiszorg voor de periode 2014-2019? Graag het jaarlijkse urencontingent voor Vlaanderen globaal en per provincie, alsook de respectieve financiële middelen, opgesplitst naar gezinszorg en aanvullende thuiszorg.
2. Kan de minister een overzicht bezorgen van de verdeling van het gerealiseerde urencontingent naar leeftijdscategorie en/of naar profiel van de gebruiker? Hoe evolueerde deze verdeling in de periode 2014-2019?
3. Kan de minister een overzicht bezorgen van het aantal gebruikers, geholpen door gezins- en aanvullende thuiszorg? Graag een overzicht voor de periode 2014-2019. Hoe evolueerde dit aantal in de periode 2014-2019?
4. Wat is de gemiddelde eigen bijdrage van de gebruiker per uur gezinszorg? Graag een overzicht voor de periode 2014-2019. Hoe evolueerde deze bijdrage in de periode 2014-2019?
5. Hoeveel uren gezinszorg krijgt een gebruiker gemiddeld per week? Graag een overzicht voor de periode 2014-2019. Hoe evolueerde deze bijdrage in de periode 2014-2019?

6. Hoeveel uren gezinszorg krijgt een gebruiker gemiddeld per jaar? Graag een overzicht voor de periode 2014-2019. Hoe evolueerde deze bijdrage in de periode 2014-2019? Indien mogelijk graag een overzicht per doelgroep.
7. Welke mogelijkheden werden er gecreëerd om gezinszorg flexibeler in te zetten, bv. tijdens de avonden, weekends en feestdagen? Welk budget/welk urencontingent werd hiervoor vrijgemaakt in de periode 2014-2019?
8. Hoeveel verplaatsingen leggen verzorgenden gemiddeld af per dag, per week en per jaar? Welke evolutie is merkbaar in de periode 2014-2019?
9. Hoe evolueerde de tewerkstelling van verzorgenden en zorgkundigen in de periode 2014-2019? Graag een overzicht van het aantal voltijdsequivalenten (vte) per jaar.

ANTWOORD

op vraag nr. 243 van 28 februari 2019

van **GRIET COPPÉ**

1. Hierbij het overzicht van het urencontingent gezinszorg en de middelen gezinszorg over de periode 2014-2018. Het cijfer voor 2019 is nog niet definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering en is onder voorbehoud van deze goedkeuring.

Jaar	Urencontingent gezinszorg	Beschikbaar budget (euro)
2014	17.633.631	524.321.934
2015	17.420.313	519.149.081
2016	17.234.574	519.720.200
2017	17.289.647	537.942.758
2018	17.682.487	565.658.437
2019	18.062.732	598.643.741

Hieronder vindt u het overzicht van het urencontingent aanvullende thuiszorg en de middelen aanvullende thuiszorg over de periode 2014-2018. Het cijfer voor 2019 is nog niet gekend. De aanvullende thuiszorg bevat ook de diensten voor logistieke hulp.

Jaar	Uren aanvullende thuiszorg (incl. uren logistieke hulp)	Beschikbaar budget aanvullende thuiszorg (incl. logistieke hulp) (euro)
2014	3.722.084,90	99.805.066
2015	3.984.751,35	105.938.919
2016	4.272.873,60	115.008.800
2017	4.285.325,10	115.559.242
2018	4.297.086,10	120.662.563
2019	Nog niet gekend	123.151.631

De urencontingenten gezinszorg en aanvullende thuiszorg zijn niet beschikbaar op niveau van een provincie.

2. Voor deze en de volgende vragen geldt dat er alleen cijfers kunnen gegeven worden over de periode 2014-2017. De diensten voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg hebben nog tijd tot 30 april 2019 om hun gegevens van 2018 door te sturen naar Vesta (systeem van elektronische gegevensuitwisseling tussen de diensten en Zorg en Gezondheid). Over het jaar 2019 kunnen uiteraard nog geen gegevens bezorgd worden, aangezien dat jaar nog maar net begonnen is.

De twee volgende tabellen bevatten telkens de effectief gepresteerde uren. Het gaat dus om uren die gepresteerd werden door regulier personeel (= binnen urencontingent), maar ook door personeelsleden die tewerkgesteld zijn in een statuut

dat niet in aanmerking komt voor subsidiëring (Sociale Maribel, artikel 60, §7, van de OCMW-wet, ...).

Gepresteerde uren		2014	2015	2016	2017
leeftijd: 15-19j	Gezinszorg	4.388,12	4.909,35	4.377,43	6.369,32
	Karweihulp	189,88	19,88	153,12	22,75
	Poetshulp	116,75	7,00	332,25	350,55
	Professionele oppashulp	15,50			
	leeftijd: 15-19 j	4.710,25	4.936,23	4.862,80	6.742,62
leeftijd: 20-24j	Gezinszorg	56.902,62	60.748,18	63.319,10	71.207,23
	Karweihulp	398,00	929,47	398,42	420,07
	Poetshulp	3.642,45	3.008,80	3.363,98	3.690,42
	Professionele oppashulp	701,00	536,50	387,25	326,38
	leeftijd: 20-24 j	61.644,07	65.222,95	67.468,75	75.644,10
leeftijd: 25-29j	Gezinszorg	206.928,38	212.570,02	232.791,27	249.976,68
	Karweihulp	1.008,77	765,08	758,00	766,38
	Poetshulp	7.193,95	7.142,33	10.791,22	12.885,27
	Professionele oppashulp	2.006,75	2.292,75	2.219,75	2.136,23
	leeftijd: 25-29 j	217.137,85	222.770,18	246.560,23	265.764,57
leeftijd: 30-34j	Gezinszorg	298.645,57	313.771,18	323.741,57	343.776,77
	Karweihulp	1.496,13	1.916,80	1.959,07	1.797,70
	Poetshulp	11.957,50	14.293,80	17.169,12	20.434,70
	Professionele oppashulp	425,38	675,00	691,50	1.099,42
	leeftijd: 30-34 j	312.524,58	330.656,78	343.561,25	367.108,58
leeftijd: 35-39j	Gezinszorg	260.888,90	264.962,28	276.380,77	281.660,15
	Karweihulp	2.101,05	2.275,63	2.177,92	1.836,10
	Poetshulp	25.552,38	25.801,80	31.389,17	33.048,85
	Professionele oppashulp	475,50	324,00	295,50	637,20
	leeftijd: 35-39 j	289.017,83	293.363,72	310.243,35	317.182,30
leeftijd: 40-44j	Gezinszorg	292.891,43	278.642,32	270.572,02	273.764,77
	Karweihulp	4.018,45	2.693,62	3.248,80	3.780,28
	Poetshulp	43.430,60	47.816,60	49.062,08	52.083,25
	Professionele oppashulp	936,00	667,50	1.440,75	1.399,95
	leeftijd: 40-44 j	341.276,48	329.820,03	324.323,65	331.028,25
leeftijd: 45-49j	Gezinszorg	372.783,37	367.733,00	354.810,93	361.603,95
	Karweihulp	4.593,32	4.348,23	4.374,00	4.143,17
	Poetshulp	69.863,50	66.873,73	75.462,83	80.802,38
	Professionele oppashulp	1.316,90	2.689,25	1.880,08	2.414,82
	leeftijd: 45-49 j	448.557,08	441.644,22	436.527,85	448.964,32
leeftijd: 50-54j	Gezinszorg	498.845,97	487.796,47	468.105,78	500.602,23
	Karweihulp	7.554,42	6.691,05	7.790,52	7.076,48
	Poetshulp	91.616,33	101.649,03	107.237,02	113.601,57
	Professionele oppashulp	2.928,05	2.558,10	3.621,52	3.009,97
	leeftijd: 50-54 j	600.944,77	598.694,65	586.754,83	624.290,25
leeftijd: 55-59j	Gezinszorg	650.350,78	653.828,35	638.152,83	662.494,52
	Karweihulp	10.051,68	9.905,60	9.822,73	9.846,22
	Poetshulp	132.067,99	140.263,00	143.583,44	154.976,58
	Professionele oppashulp	6.998,45	5.692,40	3.584,78	5.988,13
	leeftijd: 55-59 j	799.468,90	809.689,35	795.143,79	833.305,45
leeftijd: 60-64j	Gezinszorg	723.021,86	755.971,89	769.629,95	803.436,75
	Karweihulp	10.557,10	12.068,17	11.128,97	12.168,02
	Poetshulp	168.359,07	174.841,97	191.115,40	198.293,00
	Professionele oppashulp	6.806,35	7.426,10	8.307,35	10.313,27
	leeftijd: 60-64 j	908.744,38	950.308,12	980.181,67	1.024.211,03
leeftijd: 65-69j	Gezinszorg	914.245,65	888.363,51	887.931,77	903.266,40
	Karweihulp	12.290,75	13.556,52	13.313,89	14.323,82
	Poetshulp	257.391,43	261.756,43	267.748,45	264.980,85
	Professionele oppashulp	6.554,30	7.198,80	11.188,28	11.242,60
	leeftijd: 65-69 j	1.190.482,13	1.170.875,26	1.180.182,39	1.193.813,67
leeftijd: 70-74j	Gezinszorg	1.174.672,80	1.142.558,66	1.112.218,40	1.170.109,62
	Karweihulp	15.189,62	12.953,02	14.442,40	16.264,38
	Poetshulp	409.848,19	390.194,55	386.470,01	385.492,17
	Professionele oppashulp	9.704,62	11.321,03	10.145,25	10.431,10
	leeftijd: 70-74 j	1.609.415,22	1.557.027,26	1.523.276,07	1.582.297,27

leeftijd: 75-79j	Gezinszorg	2.182.971,99	2.092.909,03	1.972.943,25	1.858.736,64
	Karweihulp	22.209,25	21.949,05	23.845,84	19.516,53
	Poetshulp	794.950,27	767.921,11	740.304,76	673.121,79
	Professionele oppashulp	19.836,07	21.229,67	20.677,97	20.005,37
	leeftijd: 75-79j	3.019.967,57	2.904.008,86	2.757.771,81	2.571.380,33
leeftijd: 80-84j	Gezinszorg	3.560.321,05	3.426.220,80	3.285.580,32	3.124.543,19
	Karweihulp	24.270,57	22.970,10	25.786,86	24.556,07
	Poetshulp	1.212.097,31	1.165.091,14	1.119.364,90	1.062.235,15
	Professionele oppashulp	42.938,77	42.586,42	43.723,48	40.873,17
	leeftijd: 80-84j	4.839.627,70	4.656.868,46	4.474.455,56	4.252.207,57
leeftijd: 85-89j	Gezinszorg	3.349.748,92	3.356.872,91	3.305.535,89	3.295.069,50
	Karweihulp	15.809,03	14.099,68	17.032,64	17.906,07
	Poetshulp	903.266,83	918.702,91	935.429,79	943.999,15
	Professionele oppashulp	54.456,25	48.456,10	49.481,03	45.489,33
	leeftijd: 85-89j	4.323.281,03	4.338.131,61	4.307.479,36	4.302.464,05
leeftijd: 90-94j	Gezinszorg	1.612.654,31	1.638.628,94	1.670.023,41	1.718.082,08
	Karweihulp	5.226,25	4.989,28	5.854,37	4.632,22
	Poetshulp	335.469,43	344.475,60	372.769,55	386.110,13
	Professionele oppashulp	26.193,13	31.626,13	28.286,93	27.840,07
	leeftijd: 90-94j	1.979.543,13	2.019.719,96	2.076.934,26	2.136.664,50
leeftijd: 95-99j	Gezinszorg	213.519,44	220.359,17	290.648,82	331.953,97
	Karweihulp	652,75	715,25	1.031,10	1.202,00
	Poetshulp	33.054,27	36.142,73	47.989,07	58.661,30
	Professionele oppashulp	5.986,60	6.488,25	6.387,33	7.583,75
	leeftijd: 95-99j	253.213,06	263.705,40	346.056,32	399.401,02
leeftijd: 100-104j	Gezinszorg	32.220,15	33.683,32	28.715,22	30.382,53
	Karweihulp	60,00	48,92	22,63	2,50
	Poetshulp	4.206,92	2.850,05	4.028,18	3.514,50
	Professionele oppashulp	155,25	1.262,35	1.555,00	1.300,25
	leeftijd: 100-104j	36.642,32	37.844,63	34.321,03	35.199,78
leeftijd: > 104j	Gezinszorg	978,00	897,25	1.689,00	2.874,25
	Poetshulp		152,00	177,00	243,00
	leeftijd: 105-109j	978,00	1.049,25	1.866,00	3.117,25
TOTAAL		21.237.176,35	20.996.336,93	20.797.970,97	20.770.786,90

Gepresteerde uren		2014	2015	2016	2017
BEL-profielscore < 35	Gezinszorg	7.788.566,20	7.540.681,26	7.107.109,95	6.835.895,50
	Karweihulp	101.148,62	97.511,40	101.132,63	94.006,95
	Poetshulp	3.605.241,68	3.451.211,89	3.334.363,81	3.178.350,89
	Professionele oppashulp	42.646,77	35.016,82	34.197,22	33.153,20
	a. < 35	11.537.603,26	11.124.421,36	10.576.803,60	10.141.406,54
BEL-profielscore >= 35 en < 45	Gezinszorg	6.900.956,57	6.981.404,48	7.206.633,95	7.432.427,92
	Karweihulp	29.063,92	29.948,27	33.876,46	37.155,65
	Poetshulp	792.631,11	900.154,37	1.040.305,96	1.131.398,29
	Professionele oppashulp	93.046,92	105.601,53	109.429,72	103.986,50
	b. >= 35 en < 45	7.815.698,51	8.017.108,65	8.390.246,09	8.704.968,36
BEL-profielscore >= 45	Gezinszorg	1.701.566,24	1.650.078,79	1.621.809,90	1.699.667,67
	Karweihulp	4.591,82	3.529,95	4.580,58	5.214,97
	Poetshulp	97.167,35	101.912,77	114.385,57	127.983,86
	Professionele oppashulp	52.741,18	51.998,75	49.979,58	54.780,55
	c. >= 45	1.856.066,59	1.807.520,26	1.790.755,64	1.887.647,04
BEL-profielscore onbekend	Gezinszorg	15.890,28	29.262,10	21.613,93	21.919,45
	Karweihulp	2.872,67	1.905,73	3.551,58	3.883,18
	Poetshulp	9.045,03	15.705,57	14.732,88	10.791,57
	Professionele oppashulp		413,25	267,25	170,75
	d. onbekend	27.807,98	47.286,65	40.165,65	36.764,95
TOTAAL		21.237.176,35	20.996.336,93	20.797.970,97	20.770.786,90

3. Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal gebruikers. We kunnen een stijgend aantal unieke gebruikers vaststellen tussen 2014 en 2017.

Aantal gebruikers	2014	2015	2016	2017
Gezinszorg	102.487	105.912	108.924	112.877
Karweihulp	7.239	7.177	7.695	7.563
Poetshulp	54.628	56.271	57.272	57.859
Professionele oppashulp	1.356	1.553	1.514	1.605
Unieke gebruikers	144.798	148.216	150.645	153.528

4. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de gemiddelde gebruikersbijdrage. We kunnen vaststellen dat deze tussen 2014 en 2017 licht toegenomen is.

Gewogen gemiddelde gebruikersbijdrage	2014	2015	2016	2017
Gezinszorg	5,80	5,90	6,05	6,25
Karweihulp	12,37	12,51	12,96	13,25
Poetshulp	7,11	7,28	7,47	7,66
Professionele oppashulp	5,28	5,30	5,27	5,31
Over alle hulptypes samen	6,11	6,23	6,39	6,60

5. Er zijn geen gegevens beschikbaar over het gemiddelde aantal uren dat gebruikers per week gebruik maken van gezinszorg. Er zijn wel gegevens beschikbaar over het gemiddeld aantal uren dat gebruikers per jaar gebruik maken van gezinszorg (zie het antwoord op vraag 6). Deze gegevens zijn weinig zeggend, aangezien niet elke gebruiker een volledig jaar beroep doet op een dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg.

Steeds meer personen worden geholpen door een dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg. Maar daar waar mensen in het verleden vaak gedurende een zeer lange periode, vaak verschillende jaren, hulp kregen van een dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg, zijn er nu hoe langer hoe meer gebruikers die slechts gedurende een korte periode van enkele dagen of weken beroep doen op gezinszorg. Denk maar aan kraamzorg die gedurende enkele weken na de geboorte aangeboden wordt aan het gezin met een pasgeboren baby, wat alsmaar meer gebeurt, en nog versterkt wordt door de projecten 'bevallen met verkort ziekenverblijf'. Een ander voorbeeld is de acute gezinszorg. Die mogelijkheid werd in 2011 ingevoerd, en steeds meer diensten maken er gebruik van. Het laat toe om gedurende maximaal 14 dagen gezinszorg te bieden in geval van een noodsituatie die niet vooraf ingeschat kan worden en waarin onmiddellijk zorg vereist is. De dienst moet in dat geval geen sociaal onderzoek uitvoeren bij de gebruiker, maar kan onmiddellijk de hulp opstarten.

6. In onderstaande tabel is het gemiddeld aantal uren gezinszorg per jaar weergegeven. Zoals eerder aangehaald in deelantwoord 5, moet dit cijfer met de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd worden.

Gemiddeld aantal uur per gebruiker	2014	2015	2016	2017
Gezinszorg	160,09	152,97	146,50	141,66
Karweihulp	19,02	18,52	18,60	18,55
Poetshulp	82,45	79,42	78,64	76,89
Professionele oppashulp	138,96	124,30	128,05	119,68
Over alle hulptypes samen	146,67	141,66	138,06	135,29

7. In het vijfde Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de social/non profitsectoren voor de periode 2018-2020 van 8 juni 2018 (VIA5) zijn er een aantal maatregelen genomen om gezinszorg flexibeler in te zetten (4,3 miljoen euro).

De norm voor onregelmatige prestaties gezinszorg werd verhoogd:

- van 3,5% naar 3,8% in 2018: 737.950,05 euro
- van 3,8% naar 4,2% in 2019: 1.026.980,18 euro

De verhoging van deze norm gaat gepaard met een groei van het contingent onregelmatige prestaties met 54.251,62 uren in 2018 en 72.335,50 uren in 2019.

Er is een verhoging van de vergoeding voor zondagsprestaties en feestdagen naar 100%:

- zondagen:
 - van 67% naar 82% in 2018: 711.187,03 euro
 - van 82% naar 100% in 2019: 892.546,59 euro
- feestdagen: 100% in 2018, 334.000 euro

De erkende diensten voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg ontvangen ook een vergoeding voor uurroosterverstoring en oproepbaarheid van verzorgend personeel (80.000 euro).

Daarnaast ontvangen de diensten ook een wachtvergoeding voor omkaderingspersoneel (57.336 euro).

De toenemende mobiliteit die gepaard gaat met de flexibelere inzet van gezinszorg, wordt ook vergoed via een fiets- en bromfietsvergoeding (0,04 euro/ km: 160.000 euro) en een verhoging van de wagenvergoeding (300.000 euro).

De evolutie van het contingent onregelmatige prestaties/budget over de periode 2014-2019 is de volgende:

Jaar	Onregelmatige prestaties (uren)	Budget contingent onregelmatige prestatie (euro)
2014	617.177	6.686.122,84
2015	609.711	6.605.240,71
2016	603.210	6.600.163,97
2017	605.138	6.753.688,64
2018	671.934	8.670.172,11
2019	758.635	11.115.497,07

8. Er zijn alleen gegevens beschikbaar over de kilometers die de verzorgenden op jaarbasis afgelegd hebben met een privéwagen, en die vergoed werden door de diensten voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg:
- 2014: 49.220.571,51 km;
 - 2015: 49.215.502,81 km;
 - 2016: 49.467.139,41 km;
 - 2017: 52.047.970,39 km.

De kilometers van de verplaatsingen van de verzorgenden in het kader van het verrichten van boodschappen voor de gebruiker zijn niet opgenomen in de hierboven vermelde aantallen.

9. Bij de diensten voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg werken alleen verzorgenden, die de taken mogen uitvoeren die opgenomen zijn in het decreet van 18 juli 2008 betreffende de zorg- en bijstandsverlening en in het besluit betreffende de zorg- en bijstandsverlening in de thuiszorg van 27 maart 2009. Een dienst voor

gezinszorg en aanvullende thuiszorg kan en mag niemand als zorgkundige tewerkstellen (zelfs als beschikt die persoon over een visum van zorgkundige): binnen een dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg mogen er geen zorgkundige handelingen uitgevoerd worden.

Aantal vte verzorgend personeel per jaar:

- 2014: 13.838,26 vte;
- 2015: 13.864,91 vte;
- 2016: 13.874,73 vte;
- 2017: 14.183,06 vte.